

**NUNATTA EQQARTUUSSISUUNEQARFIANI
EQQARTUUSSUTIP
ALLASSIMAFFIATA ASSILINEQARNERA**

**UDSKRIFT AF DOMBOGEN
FOR
GRØNLANDS LANDSRET**

AALAJANGERNEQ

Nalunaarutigineqartoq Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianit ulloq 8. oktober 2019 aalajangigas-sanngorteqqitami

Sul.no. K 134/19

Unnerluussisussaataasut

illuatungeralugu

U

Inuusooq ulloq [...] 1971

(Eqqartuussissuserisoq Thorkild Høyer)

Eqqartuussisoqarfik Kujallermi suliarinneqqaarfimmi oqaatigineqartoq aalajangerneq ulloq 21. maj 2019 (eqqartuussisoqarfimmi sul.no. KUJ-KS-607-2019).

Piumasaqaatit

Unnerluussisussaataasut piumasaqaatigaat atuuttussanngortitsineq.

U piumasaqaateqarpoq, misiligummik iperagaaneq allanngortinnagu atatinneqassasoq, taanna pisinnaanngippat U mianersoqqussummik nalunaarfigineqassasoq.

Eqqartuusseqataasartut

Suliap suliarineqarnerani eqqartuusseqataasartut peqataatinneqarput.

Ilassutitut paasissutissat

Herstedvesterip Paarnaarussivianit nalunaarummit ulloq 17. juli 2019-imeersumit ilaatigut erserpoq:

”...

U Kalaallit Nunaanni Politimesterimiit allakkatigut mianersoqquneqarpoq ulloq 27. december 2018, tassani paarnaarussivimmi maluginiarneqarlutik oqaasertai uku: ”Erseqqissarneqassaarli, piumasaaqatit unioqquteqqissagukkit, naatsorsuutigisariaqassavat, suliaq eqqartuussivimmut suliassanngortinneqassamat tigummisaaleqqinnissat siunertaralugu”. Taamaakkaluartoq U-p imertarnini ingerlatiinnarpaa.

Ingerlanerani KiF Glostrup suliniutinik assigiinngitsunik pilersitsivoq, U imertarunnaarnissaanut ikiorniarlugu, ilaatigut mentorilerlugu ulluinnarnilu Brøndbyhusip najugaqarfiutaaniitittarlugu. Nalilerneqarpoq, Herstedvesterip Paarnaarussiviani psykologimik oqaloqatiginnikkut immaqa U tapersorneqarsinnaasoq. Tassunga isumaqaanngilaq, kisianni oqaloqatigiinnernut tulleriinnut marlunnut takkuppoq. Ilannguppaa, psykologimik oqaloqateqarnissaminut kaju-missuseqarnani, kisianni akuersissummik kissaateqarluni clairvoyantimik oqaloqateqarnissaminut, taanna paarnaarussiviup psykologiinit itigartitsissutigineqarpoq, naleqquttuunngitsutut nalilerneqarluni. KiF-imut nalunaartoqarpoq, atornerluisuunermut ulloq unnuarlu katsorsaavik innersuunniarlugu.

Nalilerneqarpoq, ataatsimut isigalugu misiligummik iperangaanerup ingerlanera pineqartoq, pitsaasumik pisoq aalaakkaasumik suliffeqarluni pinaveersaarfiusoq, tunngavigineqarsimasoq, 2013-imi misiligummik iperangaanissaq innersuunneqarmat, atorunnaarsimasoq. Pingaartinneqarportaaq, U-p oqaluttuarisaanerani allaatigineqarsimasoq, pakatsinsarnermut allaniillu sunerneqartarnera malunnaatilimmik imigassartorsimatilluni annikillisartooq taamaalilluni, massakut pisumi imigassamik atuitillugu annertuumik navianaateqartoq uteqqiattumik inunnut navianaatilimmik pinerluuteqarsinnaanera.

U ulloq 13. marts 2019-imiit paarnaarussivimmiilerpoq. Oqaloqatiginninneq ajorpoq, kisianni neqoroorsigineqarluni oqaloqatigiinnernut taartaagallartunik. Naliginnaasumik periusiuvoq, katsorsaanerumut atatillugu katsorsaanerup aallartisarnissaanut utaqqineqartarluni, paarnaarussap pillaammik atuinermini inissisimaffia paasinarsisimatinnagu. Taamaalilluni Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianit aalajangiinissaq utaqqineqarpoq. Itisiliinerusumik sukumiisumillu nalunaarusiaq massakut U-p qanoq inneranik naliliineq, taamaalilluni massakut pigineqareersut tunngavigalugit suliarineqarsinnaanngilaq.

...”

Ikiortaataata Robert Refbyp nalunaarusiaa, eqqartuussisuuneqarfimmi tiguneqarpoq ulloq 23. september 2019, tassanga ilaatigut erserpoq:

”...

U-p ikiortaatut U qanimut malinnaaffiginikuuara U-lu oqaloqatiginikuullugu, qanoq inuit attaveqarfigisat tapersersortigisallu annaasaasa inuttaanut artornartigineri pillugit aamma kingunerlutsitsineq takuara, arriitsumik annertusiortortoq, kisianni eqqarsartaatsikkut ikiorserneqanngilaq imaluunniit aliasunnermi aniguniarnissaata suliarinerani tapersersorneqarani, aamma inuunermini piffissami artornartumiissimavoq ajuallajaqqallunilu, qanigisaminit اساسaminillu/asannitsiminillu tamangajannit qimagaalluni.

Nalunngilara, U massakkut Herstedvesterimi qallunaatut kisitsinermilu atuarneq ingerlakkaa, pilersaaruteqarami inersimasut sanasunngorniarfianni aallartinnissani, maannamut ilinniar-simanngitsutut suliffigisimasaminiikkunnaarnikuugami.

Neriutigisorujussuara, U-p pillaamminik atorumaagassaa periarfissiiumaartoq, U-p inigisami tigummiinnarnissaanut annertuumik annasaqarneq misigeqqissanngimmagu, U-llu ilinniarnis-samik pilersaarutini suliffeqarfimmi ingerlassinnaassagaa, taanna U-mut ulluinnarnik isuma-linnik siunissamut takorluuiffiusumik tunissammagu, isumaalu aalaakkaanerulersissammagu siunissamut eqqissisimaffissaanik.

Isumaqaavippungattaq, antabusinik katsorsaanermik piumasagaat **eqqarsartaatsikkut kingu-nerlutsitsinermut katsorsagaanermik neroorummik ilaneqassasoq** aamma ukiorpasuaru-annaasaqarnermik misigisimasami suliarinissaat pillugu tapersorneqarluni, piumasagaatillu annaasaqarnermik misigisimasaanik amerliliissanngitsut, U-p maannamut misigereersimasaatut.

Ajornanngippat psykologimik kalaallisut oqaasilimmik -

...”

Nassuiaatit

Nassuiaasoqarpoq ilisimannittunit Inunnik Isumaginninnermik siunnersorti [...], immikkut siunnersorti [...] aamma psykolog [...]. Aammattaq nassuiaateqarput ikiortimit Robert Refby aamma eqqartuussamit U-mit.

Inunnik Isumaginninnermi siunnersorti [...] nassuiaavoq, [...] aqutsisoralugu. Pineqaatissineqarsimasunut Isumaginnittoqarfimmi 2011-mili atorfeqarpoq. Suliamut U-mut tunngasumut junimi 2018-imi akuulerpoq, suleqatimik suliunnaarnerani, U-llu oqaloqatigineqarnerini taamanimiilli peqataasarpoq. Attaveqatigilluarpa. Suliamut ilaaleramat, sapaatip akunnerit sisamakkaarlugit takkuttartussaavoq, kisianni tamanna annertusineqarpoq, akulikinnerusumik aggertartussanngorlugu. Aallaavittut kisimiilluni U-mik oqaloqatiginninnerit ingerlartapai, kisianni [...] piumasagaatit erseqqissarneqarnerini najugaqarfimmullu iserteqqinneqarnerani peqataavoq. Mentoria aamma peqataanikuuvoq. Psykologimik oqaloqateqatarnis-

samik noqqaassuteqartoqarnikuuvoq, kisianni KiF-imi Glostrup-imiittumi psykologinik sulisoqangillat, taamaattumik psykologimik katsorsarneqarnissamik neqeruussagunik, tamanna pisortata aqputigalugit pissaaq. U-p mentoria oqaloqatiginikuuaa, paasissutissiisoq, U psykologimik neqerooruteqarfigineqarsimanngitsoq. Inissiisarfimmi psykologit suleqatiginnerat aallartippaat, U-llu psykologit januarimi februarimilu 19-imi naapippai. Nammineq psykologinik oqaloqateqarnerini peqataanikuunngilaq. Naluaa, sammisat suut oqaloqatiginnerni taakkunani eqqartorneqarsimanersut. U oqaluttuarpoq, imigassartornini aallaaveqartoq ataatami toquneranit, aamma suliffigisimasaminit piunasaqarfigineqarnerinit. Oqarnikuuvoq, isumaqarluni piffissap allanngunngitsup iluani annertunerusumik angumeriniagassaqarluni. Oqaluserinikuunngilaat, ukiut kingulliit ingerlanerini kammalaatiminik allanik annasaqarsimanera. Maluginiarsimavaa, [...]mut attaveqarnera qatanginnarsimasoq. Aliasunnermik qaangiiniaaneq eqqartornikuunngilaat. Sioranaateqarnikuunngisaannarpoq imaluunniit assigusumik, kisianni oqaloqatigiinnermi siullermi pisanerminit oqaaseqarpianninneruvoq. Immikkoortortaqarfimmi pisoqartarnikuunngilaq. Promillinillu supisisarnikuuvoq, mipaallunilu eqqissisimanikuuvoq. Eqqarsartaatsikkut misilinneqarnikuunngilaq uteqqiattuunissaanut navianaateqarneranut tunngatillugu. Imigassamut tunngatillugu pisoq siullem pivoq, antabusimik katsorsarneqarnerata allanngortinneqarnerani. Suleqatigisimasamik nalunaarusiarisimasaa malillugu, ilisimatitsissutigaa U tassunga atattillugu, eqqarsalersimasoq, imerluni misililaarniarlugu. Supusinerit positiviusut siulliit kingorna, piffissami pitsaanerulerpoq. Imminut piunasaqaatigineqartut assigiinngitsorpasuartigut paarivai. Piunasaqaatiminnik erseqqissaanerit mianersoqqussummik nalunaarutiginninnertut naleqarput.

Ilisimannittutut najuuppoq immikkut siunnersorti [...]. Herstedvesterimi inatsisilerituujuvoq, tassani ulluinnaqarluni. Suliami U-mut tunngasumi Herstedvesteri Paarnaarussivik oqartussaassuseqanngilaq, piunasaqaatit malitsinniarnissaanut tunngasunut peqataanikuunnginnamik. Ikiuunnikuupput saaffiginnittoqarnerani paasissutissiinikkut. Taanna pivoq psykolog [...] suleqatigineratigut. Oqaaseqaat ulloq 17. julimeersoq ataatsimoorunnikuuaat uteqqiattumik pinerluuteqarsinnaanerata navianaataanut tunngasoq. Oqaaseqaat oqaluttuarisaanermi paasissutissanit aallaaveqarpoq. Imaappoq suliamut paasissutissat, taassuma ataani oqaaseqaatit eqqartuunneqaqqaarnerani misiligummillu iperangaanerani. Arlaleriarlutik oqaatigisarnikuuaat, piunasaqaatit malitsinniarneqarnerinut peqataanatik, ukiorpassuarnilu U takunikuunnginnamikku, suliamilu piginnaaneqaratik, massakkumut atuuttumik nalilinnermik suliaqarsinnaanatik. Aamma nammineq pisussaaffiginngilaat, U Herstedvesterimut attaveqanngimmat misiligummik iperangaanermi kingorna. Ilisimannigilaa, psykologimik oqaloqateqarnissamik noqqaassuteqartoqarsimanera imaluunniit eqqarsartaatsikkut misilinneqarnissamik. Ilisimavaa, misiligutinik peqartoq, kisianni naluaa, U-mut tunngatillugu eqqartorneqarnikuunersoq. Herstedvesterimi inummik isertitseqqittoqaraangat, ingerlanera

isertinneqartup qanoq inneranit aalajangiiffigineqartarput. Ilaanni aallaqqaataaniit aallartittariaqartarput paasiniallugu, sooq ajutoorsimanersoq, aamma qanoq taama peqqinnissaa pingitsoortissinnaanerlugu. Piffissaq siulleq paasiniaanermut atorineqartarpoq aamma kingorna ingerlaneq, tassani misiligarneqartarluni annertusiartortumik kiffaanngissusiliinikkut.

[...] nassuiaavoq, psykologit Herstedvesterimi atorfeqarluni. Suliamut uunga KiF-imit pisoqareernerata kingorna ilaalersimavoq. U ingerlanerlummat, aamma eqqarsartaatsikkut katsorsarneqarnissamik piumasaqaateqartoqarmat, attavigineqarpoq. Herstedvesterimi 1997—imiilli sulilerpoq, kisianni siusinnerusukkut U-mut katsorsaasuusimannigilaq. Psykologimik U-p oqaloqatiginninneri marluk peqataaffigai. Siunertaanikuuvoq paasiniassallugu, tapersersuisinnaanerlutik. Paasiniartussaavaat, U-p oqaloqateqartarnissani pisariaqartinnerai. Oqarpoq, ajorluni, kisianni iluamik arlaannut atorsinnaanagit. Eqqaamanngilaa, oqaluttuarnersoq, ataatani toqusimasoq, aamma avatangiisimini allat toqusimasut. Oqaluserinngilaat, pisup suna aqutigisimaneraa. Nalunngilaa, misigissutsimigut illersortoq. Oqaloqatigiinnerup siulliup kingorna angerlaqqaat eqqarsaatigeqqullugu isumaliutigeqqullugulu. Pingaartumik taanna, suliffimminik annasaqarsimanera ernumalersitsivoq. U-mut nalorninartuaannarnikuuvoq, piffissarlu sivisooq atussavaa, kingunerlutsitsinerit suliarissagunikkut. Nalilerpaat, psykologinik oqaloqateqartarnissaminut kajumissuseqanngitsoq. Erniinnaartumik naliliineraa tassaavoq, atornerluisuunermut katsorsaanaasaaq pisariaqartoq. Misiligummik iperangaanissamut annertuumik peqataavoq, imigassamik aalakoornartulimik atuinnginnissaa. Eqqarsartaatsikkut peqqissarnissartaa ilanngunneqarnikuunngilaq. Nalunaarusiamut innersuussilluni ”oqaluttuarisaaneranut” isumaatinneqarpoq U-p ingerlannga tamaat, taassuna ataani Herstedvesterimiimmat, kisianni aamma sulisitsisuanit oqaaseqaat. Pinerluuteqarsimanera ilungersunartorujussuuvoq. Tunngavilersuutigineqartut, misiligummik iperangaanissamut katagarnikuupput. KiF ikiuniarlutik annertuumik suliaqarsimapput, kisianni suli annertunerusumik pisoqartariaqarpoq. Innersuussutigaat, ingerlanerup pitsaanngitsumik kingunillip unitsinneqarnissaa. Isumaqqanngillat, U taama itsilluni ingerlaassanngitsoq, qanoq issimanermisut. Misiliguteqartoqanngilaq naliliinissamut tunngaviusinnaasunik. Nakorsiartarfimmi naliliinerinnaavoq. HCR-imik ullumi miliineqartuuppat, ilimagineqarsinnaavoq annertuumik navianaateqarsinnaanera pinerluuteqarsimanera pillugu. Sakkussaavoq. U-mut naapertuuttuunera ilimanaateqanngilaq, ullumikkut HCR-20-miik imaluunniit Hare-mik misiliguteqartoqarnissaa.

U ilassutitut nassuiaavoq, ataatani takusimallugu, misiligummik iperangaqqammerluni. Annertorujussuuvoq, ataatani taamaatsillugu takunikuunnginnamiuk. Qaammatit arlallit ingerlapput, immaqa ukiup ataatsit tungaanut, ataataminut misigisami kingorna, imertaleqqitsinnani. Suliffimmini aamma ulapinnerujartuinnarpoq. Suliffimmini 2004-mi aallartippoq, 2018-imilu taamaatilluni. Suliffimmi tassaniinnikuuvoq ukiuni 14-ini. Kalaallit

qallunaaniit allaanerulaarput. Kulturikkut pissutsut eqqarsartaatsillu assigiinngillat. Siusinnerusukkut suleqatigisimasai sulisitsisualu qallunaatut eqqarsartarput. Qallikkut ingerlalluarpoq, kisianni ilumini ajorsiaruinnaarluni. Suliffia suliffeqarfeeqqanik allanik pisiortorluni aallartippoq, taamaattumik suliassat amerliartorput. Assigiinngitsut pillugit oqalupput, suleri-aatsip ingerlanera allanngorsinnaalluni, kisianni piumasaqarfigineqarnerat annertusiartuinnaarpoq. Ilumini misigissutsini pillugit, misigaaq, malinnaasinnaanani, taannalu annertusiar-torpoq. stressilerpoq. [...] suut tamaasa pillugit oqaloqatigisinnaavaa. Toqummat oqaloqatigisinnaasani annaavaa. Paarnaarussaaqatigisani aamma ataaseq, sunik tamanik oqaloqatigisinnaasani. Ataataata toqunera qalliuppoq. Ieqqorinngilaa ikioqquneq. Pinerluuteqarsiasunik isumaginnittoqarfimmiit oqarnikuupput, peqaratik tarneq pillugu oqaloqatigineqarsinnaasumik. Imerunnaarniarluni misilinnikuugaluarpa, kisianni ajornakusoorpoq, ajornartorsiutini iluamik oqaluuserineq ajoramigit. Psykologi kalaallisut oqaasilik oqaloqatigissavaa misigissutsini eqqarsaatinilu pillugit. Annaasimasarpassuani sunerneqaatigeqqavai, X, [...], ataatani suliffillu. Oqaloqateqarneq pingaaruteqarpoq, oqaatsiminik paasisinnaasumik. Eqqorluatumik oqarsinnaajumalluni. Psykologit taakku mas-sakkut oqaloqatiginikuusai, piffissaqarpiannngillat, immaqaa nalunaaquttap akunnerata affaa, taava ullormut qujasarput. Oqarnikuuvoq clairvoyantimik oqaloqateqarusulluni. Psykologit psykiaterillu qallermiittut takusarpaat, kisianni clairvoyantip anersaamut tunngassuteqartut takusarpaat. Clairvoyantimuna psykologillu kalaallisut oqaasillip siumukarnissaanut ikiorsinnaagaa. Namminerminut allanulluunniit persuttaanikuunngilaq. Aalakoortilluni uloriansineq ajorpoq. Ilumini kamaqanngilaq. Kalaallisut oqaasinngusarnini iluaqutigisarpa. Imigassamit aalakoornartumiit peersissavaani. Herstedvesterimut uternissani kissaatiginngi-laa, paasinikuuaalu, tamanna kingunerissagaa, aalakoornartumik imeruni. Taamaattumik imertarunnaarusuppoq. Psykologimik oqaloqateqarnermini kingullerni marlunni, ataataminik annaasaqarnerminut atatillugu misigissusai eqqartorpaat. Aamma aperineqarpoq immik-koortotaqarfimmi ammasumiinnermini qanoq ingerlasimanera pillugu. Taakkuuku naliler-aat, psykologimik oqaloqateqaqqinnissaminik pisariaqartitsinngitsutut. Namminiunngilaq taama oqartoq. Psykologimik katsorsarneqarnissamik piumasaqaat akuererusuppa. Sapinngisamik psykologimik kalaallisut oqaasilimmik, eqqarsartaasaanik paasinissinnaasumik. Imigassaq aalakoornartulik pillugu piumasaqaatigineqartut malikkusuppai, aamma akueriniarpa, Pinerluuteqartsimasunik Isumaginnittoqarfiup ingerlataasa arlaannut uterte-qqinneqarnissani.

Ikiortaa Robert Refby nassuiaavoq, tusarsimanagu, U-p aliasuuteqarnini pillugu katsorsar-neqarnissaminik neqeroorfigineqarsimanera. U-p nammineq oqaatsini atorlugit oqaasinngui-nissani pisariaqartippaa. Tusarnikuuaa U-p clairvoyant eqqartoraa. Ima paasivaa, aliasuute-qarnermi suliarinissaata ingerlannissaanut atorniaraa. Aliasuuteqarnermi suliarinerani toqusi-masut eqqisseqatigerusukkamigit. Paasiniarnikuugaluarpa, nammineq ikiortitut iserfigisin-naanerlugu, suna U-p tapersersuutigalugulu katsorsaatitut pisinnaaneraa. Isumaqarpoq, U-p

imigassaq aalakoornartulik pillugu piumasaaqatit malissinnaagai, eqqortumik imissaq aalakoornartulik pillugu katsorsarneqartuuguni.

Eqqartuussisuunerit tunngavilersuutaat inerniliinerallu:

U-p nassuiaanera suliamilu paasissutissat allat malillugit eqqartuussisuunerit eqqartuussisoqarfiup aalajangererat isumaqatigaat, U arlaleriarluni antabusimik katsorneqarnerminit takkutinngitsoortarsimanagera, taamaalillunilu misigummik iperangaanermi piumasaaqatinik unioqqutitsisimanagera, misiligaaneqarfimmi imigassamik aalakoornartulimmik atonerluisuunermut katsorsarneqarnissani malissallugu Pinerluuteqarsimasunik Isumaginnittoqarfiup qanimut aalajangersagai malillugit.

Eqqartuussisuunerit taanna pillugu maluginiarpaat, U piumasaaqateqarfigineqarsimanngitsoq imigassamik aalakoornartulimmik atonerluinninnissaminik imaluunniit imernissaminik pinnerluttulerinermik inatsit § 136 najoqqutaralugu. Imigassamik aalakoornartulimmik atonerluisuunermut katsorsarneqarneq antabusinik iioraanikkut ingerlanneqarnissaa piumasaaqataasimammat, U-p imigassamik aalakoornartulimmik atuinera taamaallaat misiligummik iperangaanermi piumasaaqatinut unioqqutitsinertut isigineqarsinnaasoq, imersimanagerup malitsigisimappagu, antabusit amerlassusiliunneqartut iisinnaasarsimanngippagit.

Suliamit erserpoq, U iperangaajartornermini iluatsilluartumik ingerlasimanagera, piffissamilu sivisuuni misiligummik iperangaanermi misiligummik iperangaanermi piumasaaqatit taamaasa malissimagai aamma aaqqiissuussaalluartumik ulluinnaqarsimasoq. Ilisimannittup nassuiaataannittaag erserpoq, misiligummik iperangaanermi nalaani naliginnaasumik suleqatiginnikkususeqarsimasoq. Suliamullu ilisimannissutigineqarpoq aamma, U pisuni taakkunani, antabusimik katsorsarneqarnerminut piffissanut aalajangeriikkanut takkutinngitsooraangami, nammineerluni takkuffissaraluami aqaguani katsorsarneqarnissaminut takkuttarsimasoq.

Eqqartuussisuunerit pinngitsooratic isumaqarput, miligummik iperangaanermi piumasaaqatinik unioqqutitsineq ima peqqarniitsiginngitsoq, unioqqutitsineq isertitseqqinermik kinguneqartariaqaluni. Misiligummik iperangaaneq piffissani sivisuuni naammagisimaarnartumik ingerlasimammat, eqqartuussisuunerit isumaqarput, U-p misiligummik iperangaanera ingerlaannassasoq piumasaaqatit taakku atuutsillugit, Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianit ulloq 18. december 2015 aalajangerneqartut. Misiligummik iperangaanermi piumasaaqatinik unioqqutitsinerup kingunerisaanik, eqqartuussisuunerit isumaqarputaag, pi-sariaqartoq misiligummik iperangaanermut piumasaaqatinik allanik marlunnik aalajangiinissaq, pinnerluttulerinermik inatsit § 162, imm. 2, najoqq. § 150, imm. 2, no. 2 najoqqutaralugit.

Suliami paasissutissiissutigineqartut malillugit, taassuma ataani U-p nassuiaataa, tunngavigineqartariaqarpoq, piffissamit U-p imigassamik aalakoornartulimmik imilerneraniit, atuinera ima annertusiartorsimasoq, tamakkiisumik aqussinnaajunnaagaanik. Tamatuma kingorna, eqqarsartaatsikkut naliliineq eqqarsaatigalugu, imigassap aalakoornartullip sunniinera navianaammik annertusititsisarnera, U-p inunnut navianaatilimmik pinerluuteqaqqissinnaanermut utertoorsinnaanera, eqqartuussisuunerit isumaqarput, U suli piumasaqaateqarfigineqassasoq imigassamik aalakoornartulimmik iminnginnissani pigisaqarnissaminilluunniit pinaveersaasagaa, misiligummik iperangaqqanerup sinneruttup iluani, pinerluttulerinermik inatitsit § 136, no. 2 najoqqutaralugu.

U-p nassuiaanera malillugu, psykologimit katsorsarneqarnissaq inuttaanut pingaaruteqartorujussasoq, ulluinnarnut ingerlalluarfigisaminut uterniarnissaani, eqartuussisuunerit isumaqarputtaaq, aalajangiisoqassasoq piumasaqaatinik, misiliummik iperangaqqanerup sinnerani psykologimit katsorsarneqarnissaanik, pinerluttulerinermi inatsit § 135 najoqq. Katsorsaaneq kalaallisut ingerlanneqartariaqarpoq, tamanna ajornavissanngippat.

Taamaattumik aalajangerneqarpoq:

U misiliummik iperangaanini ingerlatiinnassagaa ulloq 18. december 2015-imi Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianit aalajangerneqartutut ilassutitut ima piumasaqaasikkamik:

Misiligaaffiup sinnerani

- Imigassamik aalakoornartulimmik pigisaqaranilu imernaveersaassasoq
- Eqqarsartaatsikkut katsorsarneqarnissani naammassissavaa.

Suliamut aningaasartuutit naalagaaffiup karsianit akilerneqassapput.

***

B E S L U T N I N G

afsagt af Grønlands Landsret den 8. oktober 2019 i kæresag

Sagl.nr. K 134/19

Anklagemyndigheden
mod

T

Født den [...] 1971

(Advokat Thorkild Høyer)

Kujalleq Kredsret afsagde beslutning i 1. instans den 21. maj 2019 (kredsrettens sagl.nr. KUJ-KS-607-2019).

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om stadfæstelse.

T har nedlagt påstand om, at prøveløsladelsen opretholdes uændret, subsidiært at T tildeles en advarsel.

Doms mænd

Sagen har været behandlet med domsmænd.

Supplerende oplysninger

Det fremgår af erklæring fra Herstedvester Fængsel af 17. juli 2019 blandt andet:

”...

T fik en skriftlig advarsel fra Politimesteren i Grønland den 27. december 2018, hvor man i fængslet hæftede sig ved følgende ordlyd: ”Det skal dog understreges, at hvis De overtræder vilkåret igen, må De forvente, at sagen vil blive indbragt for retten med henblik på genindsættelse i forvaring”. Trods dette fortsatte T med at drikke.

KiF Glostrup etablerede under forløbet diverse foranstaltninger for at hjælpe T til at ophøre med at drikke, bl.a. mentor og ophold på Pensionen Brøndbyhus i hverdage. Man vurderede, at samtaler hos psykolog i Herstedvester Fængsel måske kunne støtte T. Han var ikke enig heri, men mødte efterretteligt frem til to samtaler. Han medgik, at han ikke var motiveret for et forløb hos psykolog, men ønskede hjælp til bevilling af clairvoyant, hvilket blev afvist af fængslets psykologer, idet man ikke skønnede det relevant. Man meldte tilbage til KiF, at man ville anbefale døgnbehandling for misbrug.

Man vurderede, at der samlet set var tale om et prøveløsladelsesforløb, hvor den positive situation med stabilt arbejde og afholdenhed, som var grundlaget for, at man i 2013 anbefalede prøveløsladelse, var bortfaldet. Man lagde desuden vægt på, at der i T's historik er beskrevet, at frustrations- og impuls kontrol nedsættes væsentligt ved alkoholindtag således, at der i den aktuelle situation med fortsat alkoholmisbrug kunne være en væsentlig risiko for recidiv til personfarlig kriminalitet.

T har opholdt sig i fængslet siden den 13. marts 2019. Han er ikke i samtaleforløb, men har tilbud om ad hoc samtaler. Det er almindelig praksis, at man behandlingsmæssigt er afventende i forhold til at igangsætte behandlingsforløb, når den indsattes status afsoningsmæssigt er uafklaret. Man afventer således afgørelse fra Landsretten. En mere uddybende og detaljeret erklæring med vurdering af T aktuelt, kan man på det foreliggende derfor ikke udfærdige.

...”

Af bistandsværgen Robert Refbys erklæring, modtaget i landsretten den 23. september 2019, fremgår blandt andet:

”...

Som T's bistandsværgen har jeg fulgt T tæt og har talt med T om, hvor svære og tunge disse tab af støtter og menneskelige relationer har været for ham og jeg har set det trauma, der langsomt har udviklet sig, men han har ikke fået nogen psykologisk hjælp eller støtte til at komme igennem sit sorgarbejde, og han har været i en meget vanskelig og sårbar periode i sit liv, forladt af næsten alle sine nærmeste og kære.

Jeg ved, at T i øjeblikket i Herstedvester følger undervisning i dansk & matematik, fordi hans plan er at begynde en voksenuddannelse til tømrer, da han ikke mere er ansat som ufaglært på sin hidtidige arbejdsplads.

Jeg håber meget, at T's kommende afsoning vil indebære muligheder for, at T kan beholde sin lejlighed og ikke opleve endnu et stort tab, og at T kan følge en planlagt uddannelse på en arbejdsplads, for det vil give T en dagligdag med mening og fremtidsperspektiv og stabilisere hans humør og fremtidsro.

Det er også min overbevisning, at et vilkår der indebærer antabusbehandling **skal kombineres med et tilbud om psykologisk traumebehandling** og støtte specifikt til bearbejdning af de senere års mange tabsoplevelser, og at vilkårene ikke tilføjer flere tabsoplevelser til de, T allerede har oplevet.

Gerne med en grønlandsktalende psykolog-

...”

Forklaringer

Der er afgivet forklaringer af vidnerne socialrådgiver [...], specialkonsulent [...] og psykolog [...]. Der er endvidere afgivet forklaring af bistandsværgen Robert Refby og domfældte T.

Socialrådgiver [...] har forklaret, at [...] er hendes overordnede. Hun har været ansat i Kriminalforsorgen siden 2011. Hun kom ind over T's sag i juni 2018, hvor en kollega stoppede, og hun har deltaget i samtaler med T siden det tidspunkt. Hun har haft en fin kontakt til ham. Da hun kom ind over sagen, skulle han komme hver 4. uge, men det blev intensiveret, så han skulle komme oftere. Som udgangspunkt har hun holdt samtalerne med T alene, men [...] har været med ved indskærpelse af vilkår og indsættelse på pensionen. Mentoren har også deltaget. Der har været anmodninger om psykologsamtaler, men de har ikke psykologer ansat ved KiF i Glostrup, så hvis de skal tilbyde psykologbehandling, skal det ske gennem det offentlige system. Hun har talt med T's mentor, som har oplyst, at T ikke har fået tilbudt psykolog. De aktiverede psykologteamet på anstalten, og T mødtes med psykologerne i januar og februar 19. Hun var ikke med til psykologsamtalerne. Hun ved ikke, hvilke temaer de drøftede under disse samtaler. T har fortalt, at alkoholindtaget bunder i hans fars død og i, at han har følt sig presset på sin tidligere arbejdsplads. Han har sagt, at han syntes, at han skulle nå mere på samme tid. De har ikke talt om, at han har mistet andre venner i løbet af de seneste år. Hun havde fået indtrykket af, at forholdet til [...] var gledet ud i sandet. De har ikke drøftet sorgbehandling. Han har aldrig været truende eller lignende, men ved den første samtale var han lidt mere fåmælt endt han plejer. Der har ikke været episoder i afdelingen. Også når han har pustet promiller, har han været stille og rolig. Der er ikke lavet psykologiske test i forhold til risikoen for recidiv. Den første episode med alkohol skete i forbindelse med, at de ændrede antabusbehandlingen. Ifølge et notat fra en tidligere kollega, oplyste T i den forbindelse, at han fik tanken om, at han lige ville prøve at drikke. Efter de første positive pusteprøver, gik det bedre i en periode. Han passer på mange måder sine vilkår. Deres vilkårsindskærpelse svarer til en advarsel.

Som vidne mødte specialkonsulent [...]. Hun er jurist i Herstedvester, hvor hun har sin daglige gang. I T's sag har Herstedvester Fængsel ikke myndighed, fordi de ikke har haft del i vilkårshåndhævelsen. De har bistået med oplysninger ved henvendelser. Det er sket i samarbejde med psykolog [...]. De har været fælles om udtalelsen af 17. juli om væsentlig recidiv risiko. Udtalelsen bygger på historiske fakta. Det vil sige oplysningerne i sagen, herunder udtalelser i den oprindelige dom og ved prøveløsladelsen. De har ved flere lejligheder udtalt, at da de ikke havde del i vilkårshåndhævelsen, og da de ikke havde set T i mange år, og ikke havde kompetencer i sagen, kunne de ikke udarbejde en aktuel vurdering. Det er heller ikke deres forpligtelse, da T ikke havde tilknytning til Herstedvester efter prøveløsladelsen. Hun er ikke bekendt med, at der har været anmodninger om psykologsamtaler eller psykologiske test. Hun er bekendt med, at der findes tests, men hun er ikke bekendt med, om de har været drøftet i relation til T. Når Herstedvester får en person genindsat afhænger forløbet af den indsatte. Nogle gange må de begynde forfra for at finde ud af, hvorfor det er gået galt, og

hvordan man undgår, at det sker igen. Den første tid går med udredning og derefter et forløb, hvor man bliver afprøvet med gradvis øgede frihedsgrader.

[...] har forklaret, at hun er ansat som psykolog i Herstedvester. Hun er kommet ind i denne sag efter en henvendelse fra KiF. Da det gik skidt for T, og da der var et vilkår om psykiatrisk behandling, blev hun kontaktet. Hun har arbejdet i Herstedvester siden 1997, men hun har ikke tidligere været T's behandler. Hun deltog i de to psykologsamtaler med T. Formålet var at få afklaret, om de kunne støtte. De skulle afklare, om T havde brug for samtaler. Han sagde, at han havde det dårligt, men at han ikke rigtig kunne bruge dem til noget. Hun kan ikke huske, om han fortalte, at hans far var død, og at andre i hans omgangskreds var døde. De talte ikke om, hvad der havde ledt op til situationen. Hun ved godt, at han er følelsesmæssigt garderet. Efter den første samtale bad de ham om at gå hjem og tænke sig om og overveje det. Især det med, at han havde mistet sit job gav alarmklokker. Det har altid været svært for T, og det vil tage lang tid, hvis de skal bearbejde traumer. De vurderede, at han ikke var motiveret for psykologsamtaler. Hendes umiddelbare vurdering var, at der var brug for misbrugsbehandling. Det var en væsentlig del af prøveløsladelsen, at han skulle afholde sig fra alkohol. Det psykoterapeutiske element har ikke været inddraget. Med henvisningen i erklæringen til "historikken" menes hele T's forløb, herunder da han var på Herstedvester, men også udtalelsen fra arbejdsgiveren. Hans kriminalitet er meget alvorlig. De argumenter, der var for prøveløsladelsen er smuldret. KiF har gjort et stort stykke arbejde for at hjælpe, men der skal mere til. Deres anbefaling er, at det destruktive forløb skal stoppes. De synes ikke, at T skal gå rundt i den tilstand, han var i. Der blev ikke foretaget nogen tests som grundlag for vurderingen. Det var en ren klinisk vurdering. Hvis man lavede en HCR test i dag, ville den formentlig falde ud med en høj risiko på grund af kriminaliteten. Det er et redskab. Det ville formentlig ikke være rimeligt overfor T at bruge en HCR-20 eller en Hare test i dag.

T har supplerende forklaret, at han så sin far, kort tid efter, at han var blevet prøveløsladt. Det gjorde meget ondt på ham, fordi han ikke havde set sin far i den tilstand før. Der gik flere måneder, måske op til et år, efter oplevelsen med faderen, før han begyndte at drikke. Han fik også mere og mere travlt på arbejdet. Han begyndte på sit arbejde i 2004, og han sluttede i 2018. Han har været på den samme arbejdsplads i 14 år. Grønlændere er han lidt anderledes end danskerne. Der er kulturelle forhold og tankegangen er forskellig. Hans tidligere kolleger og arbejdsgiver tænker dansk. På overfladen gik det godt, men han fik det værre og værre indeni. Arbejdspladsen begyndte at købe andre firmaer, så opgaverne steg. De talte om forskellige måder, hvor arbejdsgangen kunne ændres, men der blev krævet mere og mere af dem. På grund af hans følelser indeni, følte han, at han ikke kunne følge med, og det begyndte at vokse. Han fik stress. [...] kunne han tale med om alt. Da hun døde mistede han en, som han kunne tale med. Også den medindsatte var en, som han kunne tale med om alt. Faderens død kom oveni. Han har ikke for vane at bede om hjælp. Kriminalforsorgen har sagt, at de ikke

har nogen, som man kan tale med om psyken. Han har forsøgt at stoppe med at drikke, men det er svært, fordi han ikke får talt ordentligt om sine problemer. Han skal tale med en grønlandsktalende psykolog om sine følelser og tanker. Han er påvirket af alt det han har mistet, X, [...], sin far og arbejdet. Det er vigtigt at tale med nogen, der kan forstå hans sprog. Så kan han udtrykke sig mere præcist. De psykologer, han har talt med indtil nu, har ikke så meget tid, måske en halv time, så siger de tak for i dag. Han har sagt, at han gerne vil tale med en clairvoyant. Psykologen og psykiaterne ser de øvre ting, men en clairvoyant ser de spirituelle omstændigheder. Det er en clairvoyant og en grønlandsk talende psykolog, der kan hjælpe ham fremad. Han har ikke været voldelig overfor sig selv eller andre. Han bliver ikke farlig, når han er fuld. Han har ingen vrede indeni. Det hjælper ham, når han kan sætte ord på, på grønlandsk. Det vil få ham væk fra alkohol. Han ønsker ikke at komme tilbage til Herstedvester, og han har forstået, at det vil være konsekvensen, hvis han drikker alkohol. Derfor vil han gerne stoppe med at drikke. Ved de to psykologsamtaler talte de om hans følelser i forbindelse med, at han mistede sin far. Han blev også spurgt ind til forløbet i den åbne afdeling. Det var dem, der bedømte, at han ikke havde brug for flere psykologsamtaler. Det var ikke ham, der sagde det. Han vil acceptere et vilkår om psykologbehandling. Helst med en grønlandsk talende psykolog, som forstår hans mentalitet. Han vil overholde vilkår om alkoholbehandling, og at han vil acceptere, at han bliver tilbageført til en af Kriminalforsorgens institutioner.

Bistandsværgen Robert Refby har forklaret, at han ikke har hørt om, at T har fået tilbud om sorgbehandling. T har behov for at kunne udtrykke sig på sit eget sprog. Han har hørt T tale om en clairvoyant. Han forstår det sådan, at det er til brug for et sorgbearbejdningsforløb. Det er fordi han i sit sorgarbejde vil forsone sig med dem, der er døde. Han har forsøgt at finde ud af, om han som bistandsværgen kunne gå ind i, hvilken støtte og behandling T kan få. Han tror, at T kan overholde vilkåret om alkohol, hvis han får den rette behandling mod alkohol.

Landsrettens begrundelse og resultat:

Efter T's forklaring og sagens øvrige oplysninger er landsretten enig i kredsrettens afgørelse om, at T i flere tilfælde er udeblevet fra behandlingen med antabus, og at han derved har overtrådt vilkåret for prøveløsladelsen om, at han i prøvetiden skal undergive sig behandling mod misbrug af alkohol efter Kriminalforsorgens nærmere bestemmelse.

Landsretten bemærker i den forbindelse, at T ikke har haft pålæg om at afholde sig fra at misbruge eller indtage alkohol, jf. kriminallovens § 136. Da behandlingen mod misbrug af alkohol har bestået i pålæg om at indtage antabus, kan T's forbrug af alkohol alene anses som en overtrædelse af prøveløsladelsesvilkårene, hvis indtagelsen har medført, at han ikke kunne indtage de doserede mængder antabus.

Det fremgår af sagen, at T har gennemført et succesfuldt udslusningsforløb, og at han i en længere periode efter prøveløsladelsen har overholdt alle prøveløsladelsesvilkår og haft en velstruktureret hverdag. Det fremgår endvidere af de afgivne vidneforklaringer, at han under prøveløsladelsen generelt har udvist samarbejdsvilje. Desuden er det oplyst i sagen, at T i de tilfælde, hvor han ikke er mødt til antabusbehandlingen på de fastlagte tidspunkter, selv er mødt op til behandlingen dagen efter, at han skulle være mødt.

Under disse omstændigheder finder landsretten, at overtrædelsen af prøveløsladelsesvilkårene ikke har en sådan grovhed, at overtrædelsen skal medføre genindsættelse. Da prøveløsladelsen i lange perioder har fungeret tilfredsstillende, finder landsretten, at T skal fortsætte prøveløsladelsen på de vilkår, der er bestemt ved Grønlands Landsrets beslutning af 18. december 2015. Som følge af vilkårsovertrædelsen finder landsretten endvidere, at det er nødvendigt at fastsætte to yderligere vilkår for prøveløsladelsen, jf. kriminallovens § 162, stk. 2, jf. § 150, stk. 2, nr. 2.

Efter sagens oplysninger, herunder T's forklaring, må det lægges til grund, at fra det tidspunkt T begyndte at indtage alkohol, er hans forbrug gradvist vokset til et omfang, som han ikke fuldt ud er i stand til at kontrollere. Herefter, og henset til den psykologiske vurdering af, at alkoholpåvirkning giver en øget risiko for, at T kan få tilbagefald til personfarlig kriminalitet, finder landsretten, at T som yderligere vilkår skal pålægges at afholde sig fra at indtage og skaffe sig alkohol i den resterende del af prøvetiden, jf. kriminallovens § 136, nr. 2.

Efter T's forklaring om, at psykologbehandling vil have stor betydning for, at han kan vende tilbage til en velfungerende hverdag, finder landsretten endvidere, at der skal fastsættes et yderligere pålæg om, at han i den resterende del af prøvetiden skal undergive sig psykologisk behandling, jf. kriminallovens § 135. Behandlingen bør foregå på grønlandsk med mindre dette ikke er muligt.

Thi bestemmes:

T fortsætter prøveløsladelsen som bestemt ved Grønlands Landsrets beslutning af 18. december 2015 med tillæg af følgende yderligere vilkår:

At han i den resterende del af prøvetiden

- skal afholde sig fra at indtage og skaffe sig alkohol
- skal undergive sig psykologisk behandling.

Statskassen betaler sagens omkostninger.

Kirsten Thomassen